

Súd: Najvyšší súd SR
Spisová značka: 1Obdo/48/2019
Identifikačné číslo spisu: 2209203980
Dátum vydania rozhodnutia: 20.05.2020
Meno a priezvisko: JUDr. Jana Hullová
Funkcia: sudca
ECLI: ECLI:SK:NSSR:2020:2209203980.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v spore žalobcu AGROSERVIS - TECHNOLOGIE, spol. s r. o., so sídlom Hadovská cesta 6, 945 01 Komárno, IČO: 36 519 421, zastúpeného advokátkou JUDr. Ivetou Majlingovou, so sídlom Pohraničná 7, 945 01 Komárno, proti žalovanému MEIXNER - KALINA, s. r. o., so sídlom Pácerová cesta 487/15, 931 01 Šamorín, IČO: 36 261 173, zastúpenému advokátom Mgr. Petrom Némethom, so sídlom Věterná 43, 931 01 Šamorín, o zaplatenie 27.735,46 € s príslušenstvom, o dovolaní žalobcu proti rozsudku Krajského súdu v Trnave č. k. 31Cob/42/2017-428 z 29. mája 2018, takto

rozhodol:

Rozsudok Krajského súdu v Trnave č. k. 31Cob/42/2017-428 z 29. mája 2018 v napadnutom výroku, ktorým bola zamietnutá žaloba o zaplatenie sumy 26.740,20 € s 13,50 % úrokom z omeškania od 11.03.2006 do zaplatenia, a v závislom výroku o trovách prvoinštančného a odvolacieho konania z r u š u j e a vec v rozsahu zrušenia v r a c i a na ďalšie konanie Krajskému súdu v Trnave.

Odôvodnenie

1 Okresný súd Dunajská Streda (ďalej aj „súd prvej inštancie“) prvou výrokovou vetou rozsudku č. k. 5Cb/125/2009-389 zo 16. decembra 2016 uložil žalovanému povinnosť zaplatiť žalobcovi sumu 26.740,20 € spolu s 13,50 % úrokom z omeškania od 11.03.2006 do zaplatenia, druhou výrokovou vetou rozsudku žalobu vo zvyšku zamietol, treťou výrokovou vetou rozsudku uložil žalovanému povinnosť zaplatiť žalobcovi trovy prvoinštančného konania vo výške 91,82 % a štvrtou výrokovou vetou rozhodol o tom, že o výške náhrady trov prvoinštančného konania rozhodne po právoplatnosti tohto rozsudku samostatným uznesením.

1.1. V odôvodnení rozhodnutia uviedol, že žalobca sa podanou žalobou domáhal, aby súd uložil žalovanému povinnosť zaplatiť mu sumu 27.735,46 € s príslušenstvom z dôvodu, že medzi stranami sporu bola dňa 02.09.2005 uzavretá zmluva o dielo, predmetom ktorej bola dodávka a montáž 3 ks oceľových obilných síl, vrátane vstupných dvier, výstupného rebríka a nástupných plošín k druhému prstencu pre žalovaného ako objednávateľa. Žalobca svoju povinnosť vyplývajúcu zo zmluvy o dielo riadne splnil dodaním diela do areálu spoločnosti VARIA spol. s r. o. v Zlatých Klasoch, pre spoločnosť ktorú bol žalovaný hlavným dodávateľom. Po odovzdaní diela žalobca faktúrou č. 21060006, splatnou dňa 10.03.2006 vyúčtoval žalovanému cenu diela v sume 835.558,50 Sk (27.735,46 €). Žalovaný poprel

existenciu zmluvy o dielo uzavretej so žalobcom tvrdiac, že objednávateľom diela bola spoločnosť VARIA spol. s r. o.

1.2. Súd prvej inštancie zistil, že na základe objednávky žalobcu z 31.08.2005 uzavrel žalobca so spoločnosťou MONTOCOM spol. s r. o. dňa 16.08.2005 zmluvu o dodávke 3 ks oceľových obilných síl s dodaním diela 16.09.2005 v cene 395.000 Kč. Na základe vykonaného dokazovania mal preukázané, že medzi stranami sporu (žalobcom a žalovaným) došlo k dojednaniu zmluvy o dielo konkludentne. Jej predmetom bolo dielo o dodávke 3 ks oceľových síl na stavbe investora VARIA spol. s r. o., dohodnuté za prítomnosti poverenej osoby za žalobcu F.. Z. N. a konateľa žalovaného D. S., keď úmysel žalobcu vyhotoviť 3 ks oceľových síl pre žalovaného na nehnuteľnosti, na ktorej žalovaný realizoval stavebné práce, bol žalovanému známy od počiatku. Žalobcom dodané dielo na tejto nehnuteľnosti žalovaný akceptoval, keď stavbu odovzdal investorovi aj s 3 ks oceľových síl (čo potvrdil investor). Následne žalobca riadne vyúčtoval dodané dielo, pričom žalovaný cenu nerozporoval, len ju podmieňoval zmenou správania sa investora, od ktorého očakával uznanie jeho navyšiac prác. Okrem vyhlásenia, že so žalobcom nejednal, žalovaný žiadne iné dôkazy na svoje tvrdenie nepreukázal a tým neuniesol dôkazné bremeno na svoje tvrdenie. Vykonanie dôkazu na rozpísanie prác - ktoré neboli zaplatené investorom tvrdiac, že časť diela - oceľové silá neboli investorom zaplatené žalovanému - súd považoval nadbytočné, keďže nebola pochybnosť, že cena diela bola investorom vyplatená v plnej výške podľa dojednanej pôvodnej ceny.

1.3. Na zistenie obvyklej ceny diela súd prvej inštancie nariadil znalecké dokazovanie Technickou univerzitou v Košiciach, ktorá v znaleckom posudku č. 13 z 01.06.2016 konštatovala obvyklú cenu 3 ks oceľových síl v sume 26.749,20 € bez DPH, na zaplatenie ktorej súd prvej inštancie zaviazal žalovaného spolu s 13,50 % úrokom z omeškania od 11.03.2006 do zaplatenia (faktúra sa stala splatnou dňa 10.03.2006) a vo zvyšnej časti uplatnenej pohľadávky žalobu ako nedôvodnú zamietol.

2 O odvolaní žalovaného proti vyhovujúcemu výroku rozsudku súdu prvej inštancie rozhodol Krajský súd v Trnave (ďalej aj „odvolací súd“) rozsudkom č. k. 31Cob/42/2017-428 z 29. mája 2018. Prvou výrokovou vetou rozsudku zmenil rozsudok súdu prvej inštancie v odvolaní napadnutej časti týkajúcej sa zaplatenia sumy 26.740,20 € s príslušenstvom tak, že žalobu zamietol, druhou výrokovou vetou zmenil napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie vo výroku o trovách konania tak, že žalovanému priznal proti žalobcovi nárok na náhradu trov prvoinštančného konania v celom rozsahu a treťou výrokovou vetou priznal žalovanému proti žalobcovi nárok na náhradu trov odvolacieho konania v celom rozsahu.

2.1. Odvolací súd v odôvodnení rozhodnutia konštatoval, že preskúmal napadnutý rozsudok postupom bez nariadenia pojednávania vzhľadom k tomu, že nevstupoval do procesu modifikácie skutkového stavu, na ktorom je napadnutý rozsudok založený. Keďže išlo len o prejednanie právnej otázky (nie otázky skutkovej), nebol daný zákonný dôvod na doplnenie alebo zopakovanie dokazovania, a teda ani na nariadenie pojednávania odvolacím súdom. Do úvahy vzal len skutočnosti, ktoré vyplynuli z vykonaných dôkazov a prednesov strán v konaní pred súdom prvej inštancie a dospel k záveru, že odvolanie žalovaného je dôvodné.

2.2. Odvolací súd uviedol, že v posudzovanej veci súd prvej inštancie dospel k nesprávnemu právnemu záveru, keď konštatoval, že strany sporu uzavreli konkludentnou formou zmluvu o dielo, čo súd prvej inštancie v prvom rade odvodzoval zo skutočnosti, že žalovaný prevzal od žalobcu obidve zmluvy o dielo, pripravené žalobcom na podpis, ktoré podpísané však žalobcovi nevrátil, čím mal akceptovať dodanie oceľových síl. Odvolací súd považoval za opodstatnenú námietku žalovaného, že žalobcom mu boli predložené dva návrhy zmluvy o dielo, v ktorých neboli totožné ani predmet diela a ani cena diela a nečinnosť žalovaného preto nemožno považovať za akceptáciu zmluvy o dielo. Práve naopak, nevrátenie žalobcovi zo strany žalovaného ani jedného návrhu zmluvy o dielo treba vykladať ako nesúhlas s ich obsahom. Z vykonaného dokazovania vyplynulo, že konatelia žalovaného popreli uzavretie predmetnej zmluvy o dielo so žalobcom, keď F.. X. H. (ako konateľ žalovaného) tvrdil, že žalobca jednal bezprostredne o zmene obilných síl z betónových na kovové so spoločnosťou VARIA spol. s r. o. a že žalovaný konštrukciu oceľových síl od dodávateľa neprevzal. Odvolací súd sa plne stotožnil s názorom žalovaného, že žalobca neuniesol dôkazné bremeno ohľadne tvrdenia, že so žalovaným uzavrel ústne zmluvu o dielo, predmetom ktorej mala byť dodávka a montáž 3 ks oceľových obilných síl do areálu spoločnosti VARIA spol. s r. o. v Zlatých Klasoch. Za preukázané mal, že zo strany žalovaného nedošlo

k prejavu vôle uzavrieť zmluvný vzťah so žalobcom o takom obsahu, ktorý tvrdil žalobca. Nedošlo ani k získaniu majetkového prospechu na strane žalovaného (tento sa neobohatilo), keďže nedošlo k zväčšeniu jeho majetku na úkor žalobcu. Žalobca netvrdil a ani nepreukázal, že žalovaný je subjektom, ktorý užíva žalobcom dodané oceľové silá a má z nich prospech, keďže z vykonaného dokazovania vyplynulo, že oceľové silá užíva spoločnosť VARIA spol. s r. o. S poukazom na uvedené odvolací súd dospel k záveru, že žalobe nie je možné vyhovieť nielen pokiaľ ide o nárok zo zmluvy o dielo (žalobca nepreukázal jej uzavretie), ale ani pokiaľ ide o prípadné bezdôvodné obohatenie na strane žalovaného, preto „námietku premlčania pre nedostatok pasívnej vecnej legitímácie žalovaného neposudzoval“. Odvolací súd preto rozhodnutie súdu prvej inštancie v napadnutej prvej výrokovej vete zmenil a žalobu zamietol. Vzhľadom na zmenu rozhodnutia vo veci samej odvolací súd zmenil aj rozhodnutie súdu prvej inštancie vo výroku o trovách konania tak, že žalovanému priznal proti žalobcovi nárok na náhradu trov prvoinštančného a odvolacieho konania.

3 Proti výroku rozsudku odvolacieho súdu, ktorým odvolací súd zmenil odvolaním napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie tak, že žalobu zamietol, podal žalobca (ďalej aj „dovolateľ“) dovolanie podľa ustanovenia § 420 písm. f/ CSP z dôvodu, že odvolací súd dospel k iným skutkovým zisteniam než súd prvej inštancie, na základe čoho zmenil rozsudok súdu prvej inštancie, avšak bez nariadenia pojednávania a ďalej tiež namietal, že rozhodnutie odvolacieho súdu je nedostatočne odôvodnené a nepreskúmateľné. Okrem toho dovolateľ prípustnosť dovolania založil na ustanovení § 421 ods. 1 písm. a/ CSP z dôvodu, že rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky, pri riešení ktorej sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe odvolacieho súdu v obdobných veciach, týkajúcich sa posudzovania prejavu vôle v zmysle ustanovenia § 266 Obchodného zákonníka.

3.1. Dovolateľ poukázal na to, že súd prvej inštancie žalobe vyhovel a na základe dokazovania ustálil skutkový stav tak, že medzi žalobcom a žalovaným došlo k uzavretiu zmluvy o dielo, predmetom ktorej bola dodávka a montáž 3 ks oceľových obilných síl s miestom odovzdania diela na nehnuteľnosti spoločnosti VARIA spol. s r. o. Uzavretie zmluvy o dielo a existenciu zmluvného vzťahu medzi žalobcom a žalovaným o predmete diela preukazovali svedecká výpoveď štatutárneho zástupcu spoločnosti VARIA spol. s r. o. F. L. J., svedecké výpovede F. Z. N., F. Y. P. a F. G. S., ako aj výpoveď štatutárneho zástupcu žalovaného D. S., ktorý potvrdil, že žalovaný ako dodávateľ oceľové silá následne odovzdával svojmu zmluvnému partnerovi, a to spoločnosti VARIA spol. s r. o. pod označením SO 03 (zápis o odovzdaní a prevzatí diela z 22.09.2006), pričom prejav vôle zmluvných strán posudzoval a vykladal podľa výkladových pravidiel obsiahnutých v ustanovení § 266 Obchodného zákonníka (ďalej aj „Obch. zák.“), keď zo správania sa žalovaného bolo zrejmé, že so žalobcom uzavrel zmluvu o dielo konkludentným spôsobom, že žalovaný od žalobcu prevzal oceľové silá a tieto následne odovzdal investorovi, ktorý mu za silá aj zaplatil.

3.2. Odvolací súd, na rozdiel od súdu prvej inštancie, nezaujal len iný právny názor, pretože jednoznačne vychádzal z iných skutkových záverov ako súd prvej inštancie, keď uviedol, že z výsledkov vykonaného dokazovania nevyplýva, že by medzi stranami sporu došlo k uzavretiu zmluvy o dielo, nakoľko žalovaný uzavretie takejto zmluvy poprel, pričom uvedená skutočnosť nevyplýva ani zo zápisu o odovzdaní a prevzatí diela. Odvolací súd odôvodnenie svojho rozhodnutia zúžil len na konštatovanie, že žalobca neunesol dôkazné bremeno, avšak žiadnym spôsobom sa v odôvodnení rozhodnutia nevysporiadal s výpoveďami svedkov, ktorí potvrdzovali opak, vrátane skutočnosti, že štatutárny zástupca spoločnosti VARIA spol. s r. o. potvrdil, že žalovaný mu v rámci zmluvy o dielo odovzdával aj oceľové silá. Rovnako sa nevysporiadal ani s výpoveďou samotného štatutárneho zástupcu žalovaného, ktorý uviedol, že označenie SO 03 sú práve predmetné 3 oceľové silá. V zápise o odovzdaní a prevzatí diela z 22.09.2006 je uvedené, že žalovaný v rámci tohto zápisu odovzdáva sklad obilia SO 03, teda 3 oceľové silá. Tým, že odvolací súd dospel k iným skutkovým zisteniam ako súd prvej inštancie, pričom rozhodol bez nariadenia pojednávania, svojim nesprávnym procesným postupom znemožnil žalobcovi, aby uskutočňoval jemu patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces v zmysle ustanovenia § 420 písm. f/ CSP.

3.3. Dovolateľ ďalej namietal, že odôvodnenie rozhodnutia odvolacieho súdu je nedostatočné a

nepreskúmateľné, čo zakladá vadu konania v zmysle ustanovenia § 420 písm. f/ CSP, keď z rozhodnutia odvolacieho súdu nevyplýva úvaha o tom, ktoré skutočnosti mal za preukázané, ako sa vysporiadal s produkovanými dôkazmi o existencii uzavretia zmluvy o dielo v tom smere, ako to posúdil súd prvej inštancie. Odôvodnenie rozhodnutia odvolacieho súdu neobsahuje zásadné vysvetlenie dôvodov podstatných pre jeho rozhodnutie, keďže odvolací súd neodstránil pochybnosti a rozpory medzi svojím rozhodnutím a výsledkami dokazovania na súde prvej inštancie a svoje rozhodnutie oprel len o konštatovanie, že žalobca neuniesol dôkazné bremeno.

3.4. K prípustnosti dovolania v zmysle ustanovenia § 421 ods. 1 písm. a/ CSP dovolateľ uviedol, že odvolací súd pochybil, keď otázku úmyslu pri vzniku právneho úkonu (zmluvy o dielo) posudzoval len podľa ustanovenia § 34 Občianskeho zákonníka (ďalej aj „OZ“). Pri posudzovaní a vyriešení právnej otázky - či medzi stranami sporu došlo k uzavretiu zmluvy o dielo a následne k odovzdaniu diela - odvolací súd neposúdil právny vzťah s použitím ustanovenia § 266 až § 288 Obch. zák., čím došlo k nesprávnemu právnemu posúdeniu veci a k odklonu od rozhodovacej praxe dovolacieho súdu v obdobných právnych veciach, týkajúcich sa posudzovania prejavu v zmysle ustanovenia § 266 Obch. zák. (rozhodnutia Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 3Obdo/16/2002, resp. sp. zn. 2ObdoV/1/2014, z ktorých vyplýva, že prejav vôle podnikateľských subjektov sa posudzuje v zmysle ustanovenia § 266 Obch. zák., pričom sa musí jednať o komplexný pohľad na okolnosti prípadu s prihliadnutím na samotné jednanie o uzavretí zmluvy a prax, ktorú si strany vo vzájomnom obchodnom styku zaviedli a ich správanie po uzavretí zmluvy).

3.5. Z vyššie uvedených dôvodov dovolateľ navrhol, aby Najvyšší súd Slovenskej republiky rozsudok odvolacieho súdu v napadnutej časti zmenil tak, že potvrdí rozsudok Okresného súdu v Dunajskej Stredě č. k. 5Cb/125/2009-389 zo 16. decembra 2016 a žalobcovi prizná náhradu trov dovolacieho konania.

3.6. V závere dovolania dovolateľ navrhol odklad vykonateľnosti dovolaním napadnutého rozsudku odvolacieho súdu až do právoplatného rozhodnutia o dovolaní s poukazom na to, že odvolací súd zmenil rozsudok súdu prvej inštancie a žalovanému priznal náhradu trov prvostupňového a druhostupňového konania, ktorých výška dosahuje rádovo sumu presahujúcu 10.000 €. Za dôvody hodné osobitného zreteľa považoval to, že nesprávnym procesným postupom odvolacieho súdu bola žalobcovi odňatá možnosť uskutočňovať jemu patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces a v prípade, ak by nedošlo k odkladu vykonateľnosti, žalobca by bol nútený túto náhradu trov žalovanému zaplatiť a ak by bol v rámci dovolacieho konania úspešný, mohla by mu vzniknúť škoda vzhľadom na obtiažnosť získať tieto prostriedky od žalovaného späť.

4 K dovolaniu žalobcu zaslal žalovaný písomné vyjadrenie, v ktorom uviedol, že dovolateľ v dovolaní neuvádza žiadne relevantné rozhodnutia dovolacieho súdu, ktoré by potvrdzovali jeho videnie veci a dovolateľom uvádzané dovolacie dôvody sú iba jeho subjektívnym pocitom, bez akejkoľvek relevancie vo väzbe na rozhodovaciu činnosť dovolacieho súdu, ako aj ustálenú judikatúru v obdobných veciach. Samotná polemika s právnymi závermi odvolacieho súdu, spochybňovanie správnosti jeho rozhodnutia alebo kritika toho, ako odvolací súd pristupoval k riešeniu právnej otázky, významovo nezodpovedá kritériu uvedenému v § 421 ods. 1 písm. a/ CSP. Dovolateľom podané dovolanie nespĺňa náležitosti dovolania, resp. prípustnosť dovolania a dovolacie dôvody v zmysle ust. § 421 ods. 1 písm. a/ CSP (viď uznesenie NS SR sp. zn. 3Cdo/6/2017 zo 06.03.2017, sp. zn. 7Cdo/140/2017 z 28.09.2017, sp. zn. 3Cdo/221/2016 z 26.10.2017).

4.1. K námietke dovolateľa, že konanie je zaťažené vadou v zmysle ustanovenia § 420 písm. f/ CSP žalovaný uviedol, že odvolací súd nevstupoval do modifikácie skutkového stavu veci, iba správne aplikoval príslušnú právnu normu na už ustálený skutkový stav, ktorý bol výsledkom rozsiahleho dokazovania, ku ktorému nemá námietky ani samotný dovolateľ. Postup odvolacieho súdu, s poukazom na ust. § 385 ods. 1 CSP, žalovaný považuje za zákonný. Za danej situácie preto nemožno hovoriť o porušení práva na spravodlivý proces konaním odvolacieho súdu, ktorý konal nestranne a umožnil rovnaký výkon procesných práv pre obidve sporové strany (viď R 37/1993, R 6/2000, uznesenie NS SR sp. zn. 3Cdo/186/2012 z 22.11.2012). Navrhol preto, aby Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej

aj „NS SR“) dovolanie ako procesne neprípustné odmietol bez toho, aby sa zaoberal jeho dôvodnosťou.

4.2. Pokiaľ ide o dovolacie dôvody čo do právnej argumentácie dovolateľa a jeho skutkové tvrdenia, o ktoré opiera dovolanie, žalovaný uviedol, že sa v celom rozsahu stotožňuje s právnym názorom odvolacieho súdu, ktorý považuje za správny. Odôvodnenie rozhodnutia odvolacieho súdu je náležité a dáva jasné odpovede na všetky otázky majúce relevanciu k prejednávanej veci. V celom rozsahu sa stotožnil so záverom odvolacieho súdu, že súd prvej inštancie dospel k nesprávnemu právnemu názoru vo veci, keď konštatoval, že strany sporu uzavreli konkludentnou formou zmluvu o dielo. Z nečinnosti žalovaného nemožno vyvodit' záver o akceptácii návrhu zmluvy o dielo a ak by aj áno, potom je pochybné, o ktorú jej verziu išlo. Zasláním dvoch rôznych verzií návrhov zmluvy o dielo žalovanému samotný žalobca zmaril akúkoľvek možnosť prijatia jeho návrhu zmluvy o dielo žalovaným. Neobstojí preto tvrdenie dovolateľa, že odvolací súd mal vyhodnotiť prejav vôle a tento posudzovať s použitím § 266 Obch. zák. a svojim „pochybením“ sa odklonil od ustálenej praxe dovolacieho súdu. Stotožnil sa s názorom odvolacieho súdu v tom, že žalobca neunesol dôkazné bremeno, že so žalovaným uzavrel ústne zmluvu o dielo, predmetom ktorej mala byť dodávka a montáž 3 ks oceľových síl do areálu spoločnosti VARIA spol. s r. o. v Zlatých Klasoch. Z vykonaného dokazovania jasne vyplynulo, že oceľové síla užíva uvedená spoločnosť a sú v jej vlastníctve, a nie vo vlastníctve spoločnosti žalovaného.

4.3. Žalovaný sa nestotožnil ani s návrhom dovolateľa na odklad vykonateľnosti napadnutého rozsudku odvolacieho súdu, nakoľko na to neexistuje zákonný dôvod, keďže predmetná sporová vec bola zákonne a vecne správne rozhodnutá rozsudkom odvolacieho súdu. Nestotožnil sa ani s názorom žalobcu, že mu vznikla škoda tým, že bol zaviazaný na náhradu trov konania v sporovej veci, v ktorej bol zjavne neúspešný.

5 K vyjadreniu žalovaného zaslal dovolateľ svoje vyjadrenie (tzv. dovolaciu repliku), v ktorom uviedol, že zásadne nesúhlasí s obsahom vyjadrenia žalovaného k jeho dovolaniu. Podľa jeho názoru sú dané dôvody a prípustnosť dovolania v zmysle ustanovenia § 421 ods. 1 písm. a/ CSP, keďže presne uviedol konkrétne rozhodnutia dovolacieho súdu, konkretizoval právnu otázku a uviedol, ako ju riešil odvolací súd, v čom vidí nesprávnosť tohto posúdenia, odklon od ustálenej judikatúry dovolacieho súdu a uviedol tiež, ako mala byť táto otázka správne riešená. Nesprávny procesný postup odvolacieho súdu videl v tom, že odvolací súd zmenil rozsudok súdu prvej inštancie bez nariadenia pojednávania, pričom takýto postup zvolil napriek tomu, že pri svojom rozhodovaní jednoznačne vychádzal z iných skutkových záverov ako súd prvej inštancie. Predmetnú vadu v zmysle ustanovenia § 420 písm. f/ CSP jasným a zrozumiteľným spôsobom popísal a uviedol, v čom spočíval nesprávny procesný postup odvolacieho súdu, ktorý mal za následok to, že mu bolo znemožnené, aby uskutočňoval jemu patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (rozhodnutie NS SR sp. zn. 2Obdo/13/2017).

6 Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej aj „dovolací súd“) po zistení, že dovolanie podala včas strana sporu, v neprospech ktorej bolo napadnuté rozhodnutie vydané (§ 424 CSP), zastúpená v dovolacom konaní advokátom (§ 429 ods. 1 CSP), bez nariadenia pojednávania (§ 443 CSP a contrario) skúmal najskôr to, či dovolanie smeruje proti rozhodnutiu, ktoré možno napadnúť týmto mimoriadnym opravným prostriedkom.

6.1. Dovolanie je mimoriadny opravný prostriedok, ktorým nemožno napadnúť každé rozhodnutie odvolacieho súdu. Výnimočnosť tohto opravného prostriedku zodpovedá právna úprava jeho prípustnosti v Civilnom sporovom poriadku.

6.2. Podľa ustanovenia § 419 CSP, proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa. Z vyššie citovaného ustanovenia *expressis verbis* vyplýva, že ak zákon výslovne neuvádza, že dovolanie je proti tomu-ktorému rozhodnutiu odvolacieho súdu prípustné, tak takéto rozhodnutie nemožno úspešne napadnúť dovolaním. Prípady, v ktorých je dovolanie proti rozhodnutiu odvolacieho súdu prípustné, sú taxatívne vymenované v ustanoveniach § 420 a § 421 CSP. Otázka posúdenia, či sú alebo nie sú splnené podmienky, za ktorých sa môže dovolacie konanie uskutočniť,

patri do výlučnej právomoci dovolacieho súdu.

7 V posudzovanom prípade dovolateľ vyvodzuje prípustnosť dovolania z ustanovenia § 420 písm. f/ CSP, podľa ktorého dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces. Túto vadu dovolateľ videl v tom, že odvolací súd zmenil rozsudok súdu prvej inštancie tak, že žalobu zamietol, pričom vychádzal z iného skutkového stavu ako súd prvej inštancie a preto mal vo veci nariadiť pojednávanie, na ktorom mal doplniť alebo zopakovať dokazovanie.

7.1. Podľa ustanovenia § 384 ods. 1 CSP, ak má odvolací súd za to, že súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam, dokazovanie v potrebnom rozsahu zopakuje sám. Obdobnú úpravu obsahoval aj Občiansky súdny poriadok v ustanovení § 213 ods. 3, pričom jej porušenie, resp. nerešpektovanie zo strany odvolacieho súdu bolo v ustálenej judikatúre NS SR hodnotené ako odňatie možnosti konať pred súdom (vada konania podľa § 237 ods. 1 písm. f/ Občianskeho súdneho poriadku). V judikatúre podľa CSP je uvedený nesprávny procesný postup odvolacieho súdu dávaný do súvislosti s porušením práva na spravodlivý proces (uznesenia NS SR sp. zn. 2Obdo/13/2017, sp. zn. 2Obdo/76/2016, sp. zn. 3Cdo/111/2017).

7.2. Pojem „právo na spravodlivý proces“ v zmysle ustanovenia § 420 písm. f/ CSP nahradil doterajší pojem „odňatie možnosti konať pred súdom“ v zmysle ustanovenia § 237 ods. 1 písm. f/ OSP. Relevantné znaky, ktoré charakterizujú procesnú vadu v zmysle ustanovenia § 420 písm. f/ CSP sú a) zásah súdu do práva na spravodlivý súdny proces a b) nesprávny procesný postup súdu znemožňujúci procesnej strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva. Právo na spravodlivý súdny proces predstavuje možnosť fyzických a právnických osôb domáhať sa svojich práv na nestrannom súde a v konaní pred ním využívať všetky právne inštitúty a záruky poskytované právnym poriadkom. Integrovanou súčasťou tohto práva je právo na relevantné, zákonu zodpovedajúce konanie súdov.

7.3. Vyššie citované ustanovenie § 420 písm. f/ CSP zakladá prípustnosť a dôvodnosť dovolania v prípade, ak miera porušenia procesných práv strany, v dôsledku nesprávneho procesného postupu súdu, nadobudla značnú, výraznú, resp. relevantnú intenzitu porušenia jej práva na spravodlivý proces. Pod porušením práva na spravodlivý proces v zmysle tohto ustanovenia sa chápe nesprávny (vadný) procesný postup súdu, spočívajúci predovšetkým v zjavnom porušení procesných ustanovení, ktoré sa vymykajú zákonnému, ale aj ústavnému procesno-právnomu rámcu a ktorý tak zároveň znamená aj porušenie procesných práv garantovaných Ústavou Slovenskej republiky (ďalej aj „Ústava SR“). Pod pojmom „procesný postup“ (čo vyplýva aj z doteraz platnej konštantnej judikatúry k § 237 ods. 1 písm. f/ OSP a judikatúry Ústavného súdu SR) sa rozumie faktická (ne)činnosť súdu znemožňujúca strane sporu realizáciu jej procesných oprávnení, resp. možnosť jej aktívnej účasti v spore, predchádzajúca vydaniu súdneho rozhodnutia.

7.4. Dovolací súd sa nestotožňuje s názorom odvolacieho súdu, že nebol daný zákonný dôvod na doplnenie alebo zopakovanie dokazovania podľa § 385 ods. 1 CSP, a teda ani na nariadenie pojednávania, keďže odvolací súd nevstupoval do procesu modifikácie skutkového stavu, na ktorom bolo odvolaním napadnuté rozhodnutie založené.

7.5. Z odôvodnenia rozhodnutia odvolacieho súdu celkom zjavne vyplýva, že odvolací súd (na základe dovolania podaného žalovaným) zmenil rozsudok súdu prvej inštancie tak, že žalobu o zaplatenie sumy 26.749,20 € s príslušenstvom zamietol, a to na základe tej skutočnosti, že žalobca neuniesol dôkazné bremeno ohľadom svojho tvrdenia, že so žalovaným uzavrel ústnou formou zmluvu o dielo, ktorej predmetom mala byť dodávka a montáž 3 ks oceľových obilných síl do areálu spoločnosti VARIA spol. s r. o. v Zlatých Klasoch, resp. že odvolací súd mal preukázať, že zo strany žalovaného nedošlo k prejavu vôle uzavrieť zmluvný vzťah so žalobcom o takom obsahu, ako tvrdil žalobca (deviaty odsek bodu 13 odôvodnenia). Uvedené závery odvolacieho súdu sú v priamom rozpore so zistením súdu prvej inštancie, že medzi sporovými stranami došlo k uzavretiu zmluvy o dielo konkludentne.

7.6. To, či medzi sporovými stranami bola alebo nebola uzavretá zmluva (a ak áno, s akým obsahom) je jednoznačne skutkové zistenie. Odvolací súd k svojim odlišným záverom ohľadom existencie/neexistencie zmluvného vzťahu medzi sporovými stranami dospel na základe prehodnotenia dôkazov vykonaných súdom prvej inštancie, čo by bolo prípustné jedine za predpokladu, ak by predtým dokazovanie v potrebnom rozsahu sám zopakoval (§ 384 ods. 1 CSP), avšak v takom prípade by musel na prejednanie odvolania nariadiť pojednávanie (§ 385 ods. 1 CSP), k čomu v danom prípade nedošlo. Riešenie skutkovej otázky je v civilnom sporovom konaní spojené s obstarávaním skutkových poznatkov súdu v procese dokazovania. Pri jej riešení sa súd zameriava na skutkové okolnosti významné napríklad z hľadiska toho, čo a kedy sa stalo alebo malo stať, čo (ne)urobil žalobca alebo žalovaný, čo (ne)bolo dohodnuté, či a aké skutočnosti nastali po konaní (opomenutí konania) strán sporu, čo vypovedali svedkovia, čo uviedol znalec a podobne. Otázkou skutkovou je pravdivosť, či nepravdivosť skutkových tvrdení procesných strán. Pokiaľ súd na základe výsledkov dokazovania zisťuje vznik a obsah právneho úkonu, oboznamuje sa s tým, čo a ako je v právnom úkone vyjadrené a v spojitosti s tým posudzuje určitosť a zrozumiteľnosť vyjadrenia vôle zmluvných strán, tak výsledkom tohto zisťovania sú skutkové závery. Z ustanovenia § 383 CSP vyplýva, že odvolací súd je viazaný skutkovým stavom tak, ako ho zistil súd prvej inštancie okrem prípadov, ak dokazovanie zopakuje alebo doplní (§ 384 ods. 1 a ods. 2 CSP). Na prejednanie odvolania nariadi odvolací súd pojednávanie vždy, ak je potrebné zopakovať alebo doplniť dokazovanie alebo to vyžaduje dôležitý verejný záujem (§ 385 ods. 1 CSP).

7.7. Na rozdiel od riešenia skutkovej otázky, riešenie právnej otázky prebieha v procese právneho posudzovania vecí, pri ktorom súd uvažuje o určitej právnej norme, zamýšľa sa nad potrebou jej aplikácie, skúma jej obsah, zmysel a účel, interpretuje normu a na podklade svojich skutkových zistení (po vyriešení skutkových otázok) prijíma právne závery o existencii alebo neexistencii dôvodu pre aplikovanie predmetnej právnej normy na posudzovaný prípad (sp. zn. 3Cdo/218/2017, sp. zn. 3Cdo/150/2017, sp. zn. 4Cdo/7/2018, sp. zn. 7Cdo/99/2018). Z odôvodnenia rozsudku súdu prvej inštancie, ako aj z odôvodnenia rozsudku odvolacieho súdu je zrejmé, že odvolací súd vyvodil odlišné skutkové závery ako súd prvej inštancie bez toho, aby vo veci vykonal (zopakoval) v potrebnom rozsahu dokazovanie. Ak sa však odvolací súd chcel odchyliť od skutkových zistení súdu prvej inštancie na základe pred ním vykonaných dôkazov, mal dokazovanie v zmysle § 384 ods. 1 CSP sám v potrebnom rozsahu zopakovať a zadovážiť si tak rovnocenný podklad pre odlišné hodnotenie dôkazov v zmysle § 191 CSP. Len takýto postup je aj v súlade so zásadou priamosti a ústnosti civilného sporového konania. Je neprípustné, aby odvolací súd ku svojim odlišným skutkovým zisteniam, vedúcim k záveru o nedôvodnosti žaloby (z dôvodu neexistencie zmluvy o dielo) dospel v podstate iba na základe prehodnotenia dôkazov vykonaných súdom prvej inštancie. Odvolací súd tak postupoval v priamom rozpore so znením ustanovenia § 384 ods. 1 CSP. Svojím postupom zásadne poprel účel a význam tohto zákonného ustanovenia, keď dospel k odlišným skutkovým zisteniam než súd prvej inštancie bez vykonania vlastného dokazovania alebo jeho zopakovania v odvolacom konaní na odvolacom pojednávaní. K odlišnému (vy)hodnoteniu dôkazu má odvolací súd povinnosť poskytnúť sporovej strane možnosť vyjadriť sa k nemu a pokiaľ tak neurobí, jeho odlišné skutkové závery možno považovať za nepodložené a urobené v rozpore s § 204, § 378 ods. 1 a § 384 ods. 1 CSP. V takom prípade odvolací súd zaťaží svoje konanie vadou, ktorá je v judikatúre dovolacieho súdu považovaná za vadu zmätočnosti podľa ustanovenia § 420 písm. f/ CSP (rozhodnutia NS SR sp. zn. 1Obdo/50/2019, sp. zn. 2Obdo/13/2017, sp. zn. 2Obdo/33/2017, sp. zn. 3Cdo/111/2017). S poukazom na vyššie uvedené dovolací súd rozsudok odvolacieho súdu v dovolaní napadnutej časti zrušil a vec mu v rozsahu zrušenia vrátil na ďalšie konanie (§ 449 ods. 1 a § 450 CSP). Odvolací súd bude postupovať v intenciách právneho názoru vysloveného dovolacím súdom a vo veci opätovne rozhodne.

7.8. Dovolateľ ďalej založil prípustnosť dovolania podľa ust. § 420 písm. f/ CSP na tom, že odôvodnenie rozhodnutia odvolacieho súdu je nedostatočné a nepreskúmateľné. Odvolací súd podľa jeho názoru náležite nevysvetlil, o čo oprel svoje rozhodnutie, neodstránil pochybnosti medzi svojím rozhodnutím a výsledkami dokazovania na súde prvej inštancie a svoje rozhodnutie oprel len o konštatovanie, že žalobca neuniesol dôkazné bremeno. Podľa názoru dovolacieho súdu, odvolací súd svoj záver o tom, že žalovaný neprejavil vôľu uzavrieť so žalobcom zmluvu s takým obsahom, ako tvrdil žalobca, odôvodnil

v bode 13 odôvodnenia. Jeho pochybenie však spočíva v tom, že dôkazy vykonané súdom prvej inštancie hodnotil odlišne (tak, že tieto nepreukazujú skutkové tvrdenia žalobcu o existencii zmluvy medzi ním a žalovaným, predmetom ktorej by bola dodávka a montáž oceľových síl) a dospel k odlišným skutkovým zisteniam (v porovnaní so skutkovými zisteniami súdu prvej inštancie o konkludentnom spôsobe uzavretia predmetnej zmluvy) bez toho, aby v súlade s § 384 ods. 1 CSP sám dokazovanie v potrebnom rozsahu zopakoval. Uvedená námietka dovolateľa je preto nedôvodná.

7.9. V časti, v ktorej dovolateľ prípustnosť svojho dovolania vyvodzuje z ustanovenia § 421 ods. 1 písm. a/ CSP, odvolaciemu súdu vytýkal, že „pri posudzovaní a vyriešení právnej otázky, či medzi stranami sporu došlo k uzavretiu zmluvy o dielo a následne k odovzdaniu diela, neposúdil tento právny vzťah s použitím ustanovenia § 266 Obchodného zákonníka, čím práve došlo k nesprávnemu právnemu posúdeniu veci a vydaním tohto rozsudku sa odklonil od rozhodovacej praxe dovolacieho súdu v obdobných právnych veciach týkajúcich sa posudzovania prejavu vôle v zmysle § 266 Obchodného zákonníka“. Ako príklad ustálenej rozhodovacej praxe, od ktorej sa mal odvolací súd odchyliť, dovolateľ uviedol rozhodnutia NS SR vo veciach sp. zn. 3Obdo/16/2002 a sp. zn. 2ObdoV/1/2014.

7.10. V posudzovanej veci odvolací súd svoje rozhodnutie založil na skutkovom zistení (odlišnom od skutkového zistenia súdu prvej inštancie), že žalovaný neprejavil vôľu uzavrieť so žalobcom zmluvu, ktorej predmetom by bolo dodanie a montáž 3 ks oceľových obilných síl do areálu spoločnosti VARIA spol. s r. o. v Zlatých Klasoch, resp. že žalobca toto svoje skutkové tvrdenie nepreukázal. Podľa názoru dovolacieho súdu, aplikácia výkladových pravidiel uvedených v § 266 Obch. zák. za danej situácie neprichádzala do úvahy už len z toho dôvodu, že vykladať možno len existujúci prejav vôle. Keďže odvolací súd (na rozdiel od súdu prvej inštancie) došiel bez vykonaného dokazovania k záveru, že žiadna zmluva o dielo medzi zmluvnými stranami nevznikla, je predčasné, aby v tomto štádiu dovolacieho konania zaujal odvolací súd právny názor k (ne)aplikácii § 266 a nasl. Obchodného zákonníka.

8 Vzhľadom na to, že odvolací súd zrušil dovolaním napadnutý rozsudok odvolacieho súdu, nerozhodoval už o návrhu na odklad vykonateľnosti rozsudku odvolacieho súdu. Len pre úplnosť dovolací súd poznamenáva, že za okolnosť hodnú osobitného zreteľa dovolací súd nepovažuje to, že konanie odvolacieho súdu je postihnuté vadou, ktorá zakladá prípustnosť dovolania v zmysle § 420 písm. f/ CSP, pretože uvedená okolnosť predstavuje dôvod na zrušenie dovolaním napadnutého rozsudku. Rovnako za okolnosť hodnú osobitného zreteľa nepovažuje dovolací súd tú skutočnosť, že žalobca by mal nahradiť žalovanému trovy prvoinštančného a odvolacieho konania, ktorých výška presahuje sumu 10.000 € a ak by nedošlo k odkladu vykonateľnosti, žalobca by bol nútený túto náhradu trov žalovanému zaplatiť a v prípade úspechu v dovolacom konaní by mu mohla vzniknúť škoda s poukazom na obtiažnosť získať tieto finančné prostriedky od žalovaného späť, a to z dôvodu, že súd prvej inštancie doposiaľ nevydal uznesenie, ktorým by podľa ustanovenia § 262 ods. 2 CSP rozhodol o výške náhrady trov konania, ktorú by mal žalobca zaplatiť žalovanému, teda t. č. neexistuje exekučný titul pre prípadnú exekúciu žalovaného (ako oprávneného) voči žalobcovi (ako povinnému). Návrh na odklad vykonateľnosti preto nie je ani dôvodný.

9 V novom rozhodnutí odvolací súd rozhodne o trovách pôvodného konania, ako aj konania dovolacieho (§ 453 ods. 3 CSP).

10 Uznesenie prijal senát Najvyššieho súdu Slovenskej republiky pomerom hlasov 3 : 0 (ust. § 3 ods. 9 zákona č. 757/2004 Z. z. o súdoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov).

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.